

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1714

Q. 125. An aliquando sit obligatio petendi aut concedendi dispensationem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42682

dispensarit in sua lege, hac dispensatione utens non peccat, quia validè dispensatus est, nec tenetur facere, ut lex prohibens redeat, *Suar. Castrop. Krim. 2067.*

Q. 125. An aliquando sit obligatio petendi aut concedendi dispensationem, v. g. in subdiaconatu pro contrahendo Matrimonio: Casus est hic: Titius illustris prosapia & jam subdiaconus unicum fratrem morte inopinâ amittit, & nisi ipse per Matrimonium conseruet familiam, fiet 1. ut diversa bona prænobilia unâ cum subditis devolvantur ad Principem acatholicum, cum infallibili ruina multorum millium animarum seu in præsentî seu in futuro. 2. Ut ad eundem acatholicum pariter devolvatur dispositio de pluribus Beneficiis ecclesiasticis, quæ vel extinguentur, vel non bene administrabuntur. 3. Ut bona prænobilia, quæ familia Titii exspectat ab agnatis acatholicis, maneat apud acatholicos, adeoque spes certa plurimas animas ad veram fidem suo tempore adducendi, penitus evanescat. His positis & suppositis. *Queritur* 1. an ob causas allatas Titius non teneatur petere dispensationem in ordine ad contrahendum Matrimonium. 2. An Superior, à quo petenda, illam non possit licitè & utiliter concedere. 3. An Superior, si possit, non teneatur illam dispensationem concedere. *R.* ad 1. teneri; probatur ex communi doctrina apud *Valentiam* in 2. 2. d. 3. q. 4. pu. 3. post medium, ubi sic habet: *Quartò dico, si proximus sit in extrema necessitate spirituali, quilibet etiam privatus tenetur cum dispendio vitæ propriæ illi subvenire, si efficaciter possit.* Paulò post: *sed illustrabitur tota hæc doctrina magis, si illam accommodemus ad aliquos casus particulares, explicando præsertim, quando possit judi-*

judicari extrema necessitas spiritualis proximi. Primus casus est, si aliqui seducantur ab heretico concionatore, ita ut illi vincibiliter ignorent veritatem, atque adeo sint in peccato mortali, nec facile pateat alius aditus ad eos recte informandos: tum si ii indocti alioqui sint, qui non videntur per se posse dijudicare veritatem, omnino ceteri debent esse constituti in extrema necessitate spirituali, quare si quis utiliter & efficaciter possit subire illi etiam cum discrimine propriæ vitæ, id tenebitur facere ex charitate. Hucusque Valentia, & eadem habent Bonac. in 1. præcept. Decal. d. 3. q. 3. pu. 4. n. 5. Baldellus tom. 2. l. 2. d. 18. n. 15. Bassius tom. 1. v. Charitas, n. 21. Castrop. tr. 6. d. 1. pu. 9. n. 10. In nostro autem casu plurimi seducuntur à concionatoribus acatholicis, & dato quod vincibiliter, attamen per se non possunt dijudicare veritatem, utpote homines indocti, & nisi sub Dominium catholicum veniant, non facile dabitur aliter aditus ad illos informandos: Similiter illi, qui deficiente hærede catholico veniunt sub potestatem acatholicorum, adducuntur in similem necessitatem, & noster Titius potest, si non omnibus, saltem aliquibus efficaciter subvenire, lubeundo minus incommodum quam discrimen vitæ propriæ, si petita dispensatio ducat & suscite hæredem, ergo tenetur eam petere: Conf. 1. Nam honestum est omittere & deserere statum perfectiorem pro bono spirituali proximi, Baldellus n. 14. citans Suar. & Vag. quia & hoc ipsum quandoque est debitum; si pater relinquere debet ingressum Religionis, bene educet proles, filius debet deserere Religionem, ut succurrat parentibus etiam in necessitate corporali, Baldell. ibid. ex S. Th. 2. 2. q. 289. a. 6. ergo multò magis hic pro communi

tanta necessitate spirituali animarum. *Conf. 2.*
 nam Titius teneretur petere dispensationem, si
 ipse per votum castitatis esset in periculo salutis
 propter vim incontinentiæ, v. g. per malum
 habitum causatæ, ergo & nunc propter commu-
 ne periculum salutis alienæ tam manifestum.
Rz. ad 2. Superiorem utiliter & laudabiliter fa-
 cturum, si dispenset, nam si esset periculum so-
 lius Titii propter incontinentiam, laudabiliter
 & utiliter dispensaret, ergo multò magis nunc,
 ubi est necessitas communis. Addunt *Castrop. tr.*
3. d. 6. pu. 8. §. 2. n. 7. & Laym. l. 4. tr. 4. c. 8. n. 5.
 cum communi, convenire legislatori, ut omni-
 um necessitatibus subveniat, ergo multò magis,
 cum hic sit utilitas publica magna, urgensque
 necessitas spiritualis, argum. c. 1. De voto, *Sor. De*
just. q. 7. a. 3. Suar. De voto, c. 17. Sanchez. in conf.
l. 4. c. 45. Laym. supra, Castrop. n. 9. Rz. ad 3. Superiorem teneri hinc dispensare, ut colligitur par-
 tim ex hinc dictis *ad 1.* partim ex dictis *l. 3. p. 1. à*
n. 538. ubi dixi Superiorem aliquando teneri
 dispensare; & id etiam tenet *Sperell. decis. 111. à*
n. 5. Neque in tali circumstantia est periculum
 ullius scandali occasione talis dispensationis o-
 riturus, sed orietur potius ex denegatione, si nem-
 pe Ecclesia plaris faceret observationem unius
 voti particularis personæ, quàm salutem æter-
 nam tot animarum sibi à Christo commissarum.

Q. 126. Quid notandum circa causam dispensandi 906.
in Subdiaconatu, propter periculum incontinentiæ. Rz.
§. 1. Huic malo frequenter occurri posset saltem
 antecedenter; nam vel factus est incontinens
 post susceptum Subdiaconatum, vel ante illum
 fuit incontinens. Si post, erit culpa ejus propter
 abun-